

Lakáspiaci folyamatok Budapest külső kerületeiben és agglomerációjában

Szabó Balázs¹

¹MTA CSFK Földrajztudományi Intézet

szbazs@gmail.com

Kulcsszavak: lakáshelyzet, Budapest, agglomeráció

A magyarországi lakáspiaci folyamatok vizsgálatánál a főváros általában kiemelt jelentőséggel bír, hiszen az utóbbi években a lakáseladások 30-40%-a itt történik, és a fajlagos lakásárak is messze meghaladják az országos átlagot. A kutatást indokoltnak tűnik az agglomerációra is kiterjeszteni, mivel az 1990-es évek erőteljes szuburbanizációja óta a főváros körüli települések egyre inkább a budapestiek lakáspiaci igényeit elégítik ki.

Az agglomeráció lakásállománya Budapest külső kerületeivel mutat hasonlóságot, hiszen döntően alacsony beépítésű, családi házakból áll, ezt egészítik ki nagyobb települések esetén panellakótelepek és zárt beépítésű városközpontok, valamint az újonnan épített lakóparkok.

Az előadás cikk azt vizsgálja, hogy a két övezet lakáspiaci helyzete mennyiben különbözik egymástól, és ennek a különbségnek mik lehetnek a fő okai. Elemzi a területi elhelyezkedés hatását; választ keres arra a kérdésre, hogy a budai hegyvidék agglomerációs települései és a délkeleti szektor falvai és városai között hasonló különbségek alakultak-e ki, mint a főváros budai és pesti kerületei között. Kísérletet tesz annak feltárására is, hogy az agglomeráció települései közötti különbségeket milyen mértékben befolyásolják a közlekedési viszonyok és a településeken elérhető szolgáltatások.

A funkcionális településföldrajztól a „telepítésföldrajzig”? Kérdések egy alföldi esettanulmány kapcsán

Timár Judit

timarj@rkk.hu

Kulcsszavak: állam, falu, migráció, kiszorítás, településföldrajz

Az előadás kettős logikát követ: egy, az állam szerepének változásaihoz való alkalmazkodást a lakossági mobilitáson keresztül megérteni próbáló empirikus kutatás eredményeit[1] az ún. „tudománytanulmányok” kérdéskörébe illesztve mutatja be. Egy alföldi faluban folytatott esettanulmányban a konkrét hely tapasztalatai alapján azokra a mechanizmusokra kíván rávilágítani, melyek a migrációra vagy épp a helyben maradásra kényszerítik az embereket, ezzel alakítva a települések társadalmi összetételét. A falu szocializmusbeli kialakításától máig úgy elemzi a ki- és betelepítések, kiszorítások társadalmi-gazdasági összefüggéseit, hogy a település ebben a kontextusban vizsgált történetét párhuzamba állítja a településföldrajz ugyanezen időszakban végbement több mint fél évszázados változásaival. Egyrészt olyan kérdésekre keresi a választ, mint hogy: i) mi lett mára azokkal a tanyaközségekkel, falvakkal, melyeket nem a természet és az adott kor gazdasági szükségleteinek összhangja hívott életre, hanem a szocialista állam telepített be; ii) mi történik ott az egyes településrészek differenciált helyi társadalmával, ahol a kapitalista mezőgazdaság már nem tudja eltartani a szocialista mezőgazdaság, az állam által odakényszerített vagy -vonzott, egykor letelepedett dolgozókat; iii) hogyan szegregálhatja a neoliberais kapitalizmus mai válsága az egykor létrehozott települések társadalmát? Másrészt sajátos áttekintést ad a funkcionális településföldrajztól a kritikai geográfiaig vezető útról.

[1] A kutatást az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok – OTKA, K 109269 sz. támogatta.